

Міністерство культури та інформаційної політики України
Одеська національна музична академія імені А. В. Нежданової
Одеська організація Національної спілки композиторів України

ТРАНСФОРМАЦІЯ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ І КУЛЬТУРИ: ТРАДИЦІЯ І СУЧАСНІСТЬ

**Матеріали
Міжнародної науково-творчої
інтернет-конференції**

*3—5 травня 2021 р.
м. Одеса*

Одеса
«Астропринт»
2021

УДК 008(063)
Т654

Редакційна колегія збірника матеріалів конференції:

Олійник Олександр Леонідович — ректор Одеської національної музичної академії імені А. В. Нежданової, кандидат мистецтвознавства, професор, народний артист України;

Зосім Ольга Леонідівна — доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри академічного і естрадного вокалу та звукорежисури Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв;

Маркова Олена Миколаївна — заслужений працівник культури України, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри теоретичної та прикладної культурології Одеської національної музичної академії імені А. В. Нежданової;

Завгородня Галина Федорівна — доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри теорії музики і композиції Одеської національної музичної академії імені А. В. Нежданової;

Муравська Ольга Вікторівна — доктор мистецтвознавства, в. о. професора кафедри теоретичної та прикладної культурології Одеської національної музичної академії імені А. В. Нежданової;

Андросова Дарія Володимирівна — доктор мистецтвознавства, професор кафедри теоретичної та прикладної культурології Одеської національної музичної академії імені А. В. Нежданової;

Мірошніченко Світлана Володимирівна — заслужений діяч мистецтв України, кандидат мистецтвознавства, професор кафедри теорії музики та композиції Одеської національної музичної академії імені А. В. Нежданової;

Зима Людмила Вікторівна — кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри камерного ансамблю Одеської національної музичної академії імені А. В. Нежданової;

Любенко Наталія Володимирівна — аспірант, музичний редактор Національного одеського філармонійного оркестру, викладач кафедри теоретичної та прикладної культурології Одеської національної музичної академії імені А. В. Нежданової

Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. За точність викладення фактів відповідальність несе автор.

Трансформація музичної освіти і культури: традиція і сучасність : матеріали Міжнародної науково-творчої інтернет-конференції (3–5 травня 2021 р., м. Одеса) / ред. кол.: О. Л. Олійник, О. Л. Зосім, О. М. Маркова [та ін.] ; М-во культ. та інформ. політики України ; Одес. нац. муз. академ. ім. А. В. Нежданової ; Одес. орг. Нац. спіл. композ. України. — Одеса : Астропринт, 2021. — 336 с.

ISBN 978–966–927–772–5

УДК 008(063)

© Одеська національна музична академія імені А. В. Нежданової, 2021

© Одеська організація Національної спілки композиторів України, 2021

ISBN 978–966–927–772–5

Гуса О.

*доцент кафедри музикознавства
та методики музичного мистецтва
Тернопільського національного педагогічного
університету імені Володимира Гнатюка*

СУЧАСНА ВРОЦЛАВСЬКА МУЗИКОЛОГІЧНА ШКОЛА ТА ЇЇ ПРЕДСТАВНИКИ

Історія музикологічних студій у Вроцлавському університеті розпочалася в 1910 році, коли в ньому було відкрито семінаріум музикології під керівництвом Отто Кінкельдея. Це стало практичним результатом рішення тодішнього австрійського міністерства віросповідань та освіти, зважаючи на потребу наукових студій з музикології в університетському середовищі, відкрити музикологічні заклади (інститути, кафедри) у провідних університетах. Так, у 1911 році в Ягеллонському університеті створив кафедру музикології Здіслав Яхімецький (1882–1953). У Львівському університеті заснував й очолив у 1912 році інститут музикознавства Адольф Хибінський (1880–1952).

Саме тому у 1910 році, у зв'язку з присвоєнням наукового ступеня доктора філософії Отто Кінкельдею, міністерство віросповідань і народної освіти дозволило запровадити вивчення історії та теорії музики у Вроцлавському університеті. Підтвердженням отримання наукового ступеня доктора філософії стала його музикознавча праця («Орган та клавір у музиці XVI століття», захищена у 1909 році в Берліні) [2].

Пріоритетним напрямом наукової роботи кафедри була історія музики та методологія університетської освіти. Цей напрям склався не випадково — він був пріоритетним у дослідженнях керівника кафедри Отто Кінкельдея.

Головним напрямом досліджень представників сучасної вроцлавської музикологічної школи є передусім історія шльонської музичної традиції та проблеми сучасної аудіосфери [1]. Музикологічну зацікавленість вроцлавських науковців можна поділити на чотири групи.

Першу групу складають музикологи, які займаються дослідженням історії стародавньої музики, зокрема історія шльонської музичної культури (А. Дрожджевська, Р. Пошъпех, В. Одой, Г. Йоахім'як).

Представниками другої групи є вчені, які займаються дослідженням історії музики XIX–XXI століть (М. Голуб, З. Є. Пшерембський, Й. Міклашевська, Б. Раба, М. Кула, В. Мурас, С. Вечорек).

Представниками третьої групи є музикологи, які досліджують проблематику музичної антропології (Б. Мушкальська, В. Мурас, Р. Лосяк, С. Вечорек, Я. Копанецький).

Репрезентантами четвертої групи є музикологи, які вивчають проблеми інтерпретології та інструментального виконавства (Г. Йоахім'як, З. Є. Пшерембський).

Це переконливо засвідчує, що вроцлавські музикологи й до сьогодні активно розбудовують музикознавчий дискурс Отто Кінкельдея, розвиваючи його в нових умовах та активно розбудовуючи. Їхня постійна мистецька діяльність сприяє розвитку та піднесенню музичної культури Польщі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Drożdżewska A. Życie muzyczne na Uniwersytecie Wrocławskim w XIX i I połowie XX wieku. Edukacja muzyczna — działalność naukowa — ruch koncertowy. Wrocław, 2021. 604 s.
2. Jay Grout D. Kinkeldey Otto. The New Grove Dictionary of Music and Musicians. Oxford, 2014. S. 68.

Горелік Л.

*кандидат мистецтвознавства, доцент
ОНМА ім. А. В. Нежданової*

ДУХОВНА І ЖАНРОВО-ІНТОНАЦІЙНА СПЕЦИФІКА КАНАТИ В. А. МОЦАРТА «EXSULTATE, JUBILATE»

Тричастинний мотет «Exsultate, Jubilate» («Радійте, тріумфуйте») (К 165) В. А. Моцарт створив у 17 років під враженням від поїздки в Італію. Віртуозна сольна партія призначалася для італійського співака-кастрата Венанція Рауццині, виконавця головної партії в міланській прем'єрі опери В. А. Моцарта «Луцій Сулла». Сьогодні цей твір, в якому поєднується віртуозна практика оперного вокалу XVIII століття і сяюча радість алілуйно-славословної традиції культового співу, є одним з найпопулярніших в репертуарі сопрано усього світу.

Твір, з одного боку, успадковує практику культового венеціанського мотету XVIII століття — твору для голосу соло з інструментальним супроводом, який в Католицькій Церкві виконувався безпосередньо перед «Gloria in excelsis Deo». У більшості енциклопедичних видань цієї епохи під подібним мотетом мали на увазі «духовну сольну канта-

ЗМІСТ

Вступне слово ректора	3
-----------------------------	---

ТЕЗИ ВИСТУПІВ

**ПРОФЕСОРСЬКО-ВИКЛАДАЦЬКОГО СКЛАДУ
АСПІРАНТІВ І ЗДОБУВАЧІВ ЗАКЛАДІВ КУЛЬТУРИ
І МИСТЕЦТВА УКРАЇНИ І ЗАРУБІЖЖЯ**

<i>Андросова Д.</i> Фортепіано у ХХ — на початку ХХІ ст. в аналогії клавірності Ренесансу і струнних виявлень готики і бароко	4
<i>Архіпова Н.</i> Шляхи формування традиційного виконавського вокального стилю в естрадно-джазовій музичній стилістиці	6
<i>Аліксійчук О.</i> Культурна місія Василя Васильовича Бобика в контексті музичної культури Буковини	7
<i>Басса О.</i> Трансформація наукового підходу у виконавстві та педагогіці української мистецтвознавиці, концертмейстера Лідії Ніколаєвої	9
<i>Бейник Є.</i> Релігійно-філософські погляди Ференца Ліста в контексті романтичної естетики	11
<i>Білий В.</i> Питання застосування вокальної техніки «бельканто» у сучасному оперному виконавстві	12
<i>Бондаренко Л.</i> Французька культура і музика початку ХХ століття в руслі ідей «релігійного відродження»	13
<i>Бордонюк В.</i> Методика аналізу творів та їх виконань, що містять символістський художній комплекс	16
<i>Борисова Т.</i> Композиторський доробок Олексія Беца у контексті сучасної музичної культури Поділля	17
<i>Боришук А.</i> Антон Коципінський — засновник фортепіанної освіти на Поділлі	19
<i>Буркацька Т.</i> Ліричні твори П. І. Чайковського для дуету сопрано — меццо-сопрано	20
<i>Буркацький З.</i> Виразні ефекти академічного інструментарію у сучасній кларнетовій грі	23
<i>Вавренчук І.</i> Творчість М. Балери в контексті становлення сучасної музичної культури Хмельниччини	24
<i>Ван Сіге.</i> Німецька вокальна традиція у сучасній практиці співаків з Китаю	28

Ван Сяююй. Вокальна творчість К. Шимановського і традиції польського фольклоризму	29
Ван Чжецін. Асоціативний підхід у хормейстерській підготовці майбутніх учителів музичного мистецтва	31
Wiktor-Kaluśka K. Idee miłości w romansach Sergiusza Rachmaninowa op. 38.	32
Власенко І. Доповнюваність як принцип музики	39
Волкова Г. Походження мистецтва з первинного міфоритуального комплексу	42
Гавриленко Л. Образ флейти в творчості французьких композиторів XVIII ст. у світлі концепту «жіноче / чоловіче»	45
Гуса О. Сучасна вроцлавська музикологічна школа та її представники	47
Горелік Л. Духовна і жанрово-інтонаційна специфіка канати В. А. Моцарта «Exsultate, Jubilate»	48
Горожанкіна О. Ю. Методи формування концертмейстерських умінь майбутніх учителів музичного мистецтва	49
Громченко Н. Сакральні витоки жанру прелюдії та її містеріальний смисл у «8 прелюдій» Ф. Куперена	51
Джамагорціян А. Меццо-сопранові партії як предмет вивчення у спецкласі сольного вокалу	53
Джулай Г. «Кармен» Ж. Бізе в контексті взаємодії французької й іспанської культурно-історичної традиції	55
Димань Т. Творчі здобутки професора В. Д. Шульгіної в аспекті підготовки науковців у галузі теорії інструментального виконавства	57
Долгих Я. Особистий бренд як передумова конкурентоспроможності викладача-музиканта на ринку освітніх музичних послуг	61
Дубровний Т. Еволюція жанру пісні в Україні середини XIX – першої половини XX століття (від фольклору до кітчу та шлягера)	63
Завгородня Г. Художні аспекти діалогу конструктивних і виразних особливостей процесу формоутворення	66
Зима Л. Символізм необарокових утворень у семантиці великих ансамблів XX сторіччя (на прикладі творів М. Вайнберга, Дж. Крамба та ін.)	68
Іванова Л. Традиції фортепіанного традиціоналізму в творчій практиці одеських композиторів	70